

УКРАЇНЬСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНЬСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ТЕОЛОГІЧНА СЕМІНАРІЯ

Галузь знань — В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність — В8 Богослов'я

Освітньо-наукова програма «Богослов'я трансформуючого лідерства»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ІСПИТУ

для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра

за спеціальністю В8 Богослов'я

(відповідає 6 рівню Національної рамки кваліфікацій та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 041 Богослов'я першого (бакалаврського) рівня, наказ

МОН № 1483 від 30.12.2021)

«Затверджено»

Приймальною комісією УЄТС

Протокол № 6 від «29» травня 2026 р.

Введено в дію наказом ректора

№ 03/пк від «29» травня 2026 р.

1. Пояснювальна записка

Програма фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю В8 Богослов'я розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій (постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341) та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 041 Богослов'я для першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН України № 1483 від 30.12.2021).

Зміст і складність завдань визначаються 6 рівнем Національної рамки кваліфікацій, що передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері богослов'я в умовах комплексності й невизначеності. Відповідно, завдання спрямовані на перевірку здатності вступника аналізувати, застосовувати, порівнювати, класифікувати, систематизувати, інтерпретувати та обґрунтовувати богословські знання.

Зміст іспиту побудовано так, щоб у сукупності завдання охоплювали **всі спеціальні (фахові) компетентності (СК01–СК10) та програмні результати навчання (РН1–РН16)**, визначені Стандартом вищої освіти бакалаврського рівня за спеціальністю 041 Богослов'я.

2. Мета та завдання іспиту

Мета — встановити рівень сформованості фахових компетентностей бакалавра богослов'я та готовність вступника до опанування освітньої програми магістерського рівня.

3. Структура програми та зміст розділів

Програма складається з **трьох тематичних блоків по 15 питань** (загалом 45 питань). Екзаменаційний білет формується із **трьох питань** — по одному з кожного блоку.

Блок 1. Біблійні науки та герменевтика

1. Проаналізувати структуру та основні богословські теми Старого Завіту.
2. Застосувати методи екзегези до тлумачення обраного новозавітного тексту.
3. Порівняти синоптичні Євангелія та Євангеліє від Івана за змістом і богослов'ям.
4. Інтерпретувати богослов'я апостола Павла на матеріалі його послань.
5. Обґрунтувати принципи біблійної герменевтики та оцінити їх застосування.
6. Класифікувати основні методи біблійної герменевтики (граматико-історичний, канонічний, літературний).
7. Проаналізувати роль історико-культурного контексту в тлумаченні біблійного тексту.
8. Застосувати принципи жанрового аналізу до тлумачення поетичних та пророчих книг.
9. Порівняти буквальний, алегоричний і типологічний підходи до тлумачення Письма.
10. Інтерпретувати притчі Ісуса з урахуванням їх літературних та богословських особливостей.
11. Обґрунтувати значення оригінальних мов (івриту, грецької) для екзегези.
12. Проаналізувати взаємозв'язок Старого і Нового Завітів у тлумаченні месіанських текстів.
13. Застосувати герменевтичні принципи до тлумачення апокаліптичної літератури.
14. Систематизувати критерії коректного переходу від екзегези до сучасного застосування тексту.
15. Інтерпретувати богословські теми обраної біблійної книги в межах її канонічного контексту.

Рекомендована література до блоку:

1. Біблія (видання мовами оригіналу та сучасний укр. переклад). — К. : Українське Біблійне Товариство.
2. Вступ у Старий Завіт / ред. М. Мангано. — Київ : Таврійський христ. інститут, 2023. — 536 с.
3. Сміт Джеймс Е. Книги Старого Завіту: просто про складне. — Київ : Книгоноша. — 240 с.
4. Фінсі Девід А. Вступ до Нового Завіту. — Київ : Таврійський христ. інститут, 2025. — 320 с.
5. Фі Гордон Д., Стюарт Дуглас. Як читати Біблію книга за книгою. — Київ : Таврійський христ. інститут, 2022. — 464 с.
6. Черський Я. Методологія досліджень Нового Завіту. — Львів : Видавництво УКУ, 2017. — 208 с.
7. Fee G. D., Stuart D. How to Read the Bible for All Its Worth. — Grand Rapids : Zondervan.
8. Goldingay J. An Introduction to the Old Testament. — Downers Grove : IVP Academic, 2015. — 385 p.
9. Thiselton A. C. Hermeneutics: An Introduction. — Grand Rapids : Eerdmans.

Блок 2. Систематичне богослов'я та етика

1. Проаналізувати вчення про Бога-Трійцю в історії богословської думки.
2. Порівняти основні сотеріологічні моделі (вчення про спасіння) у християнських традиціях.
3. Систематизувати вчення про Церкву (еклезіологію): природа, ознаки, місія.
4. Обґрунтувати християнського вчення про одкровення та богонатхненність Святого Письма.
5. Інтерпретувати есхатологічні уявлення у світлі біблійного та систематичного богослов'я.

6. Проаналізувати співвідношення біблійних і філософських засад християнської етики.
7. Застосувати християнські моральні принципи до аналізу сучасної біоетичної проблеми.
8. Порівняти підходи християнських традицій до питань суспільної моралі.
9. Обґрунтувати християнського розуміння свободи, гідності та відповідальності особи.
10. Інтерпретувати соціальне вчення Церкви щодо праці, сім'ї та справедливості.
11. Проаналізувати богословську антропологію: образ Божий, гріх, благодать.
12. Систематизувати вчення про Святого Духа (пневматологію) та дари Духа.
13. Обґрунтувати християнське вчення про спасіння благодаттю через віру.
14. Застосувати богословські критерії до оцінки сучасних богословських течій.
15. Порівняти вчення про таїнства у різних християнських традиціях.

Рекомендована література до блоку:

1. Еннс Пол. Підручник з богослов'я. — Львів : УБТС, 2017. — 604 с.
2. Коттрелл Джек. Віра раз назавжди. — Київ : Книжкова полиця, 2021. — 608 с.
3. Архієпископ Сільвестр (Стойчев). Догматичне богослов'я. — Київ : КДАiC, 2025. — 392 с.
4. Erickson M. J. Christian Theology. — Grand Rapids : Baker Academic, 2013. — 1186 p.
5. Grudem W. Systematic Theology. — Grand Rapids : Zondervan, 2000. — 1291 p.
6. Berkhof L. Systematic Theology. — Grand Rapids : Eerdmans.
7. Навч.-метод. матеріали з сист. богослов'я та хрис. етики ОНП «Богослов'я трансформуючого лідерства» УЄТС.

Блок 3. Історія Церкви та практичне богослов'я

1. Проаналізувати періодизацію історії Церкви та порівняти підходи до історіографії (конфесійний, світський, соціокультурний).
2. Обґрунтувати причини та оцінити наслідки Великої схизми 1054 року.
3. Проаналізувати роль Реформації у трансформації західного християнства.
4. Порівняти моделі взаємовідносин Церкви і держави (Візантія, Західна Європа, сучасність).
5. Інтерпретувати вплив секуляризації та модернізації XIX–XXI ст. на життя Церкви.
6. Проаналізувати модель пасторського служіння у світлі Нового Завіту.
7. Обґрунтувати богословські засади звершення таїнств та богослужіння.
8. Застосувати принципи гомілетики до підготовки проповіді на заданий текст.
9. Систематизувати форми душпастирської опіки, консультування та експертно-аналітичної діяльності у громаді.
10. Розробити модель просвітницької (катехитичної) діяльності із застосуванням сучасних цифрових засобів комунікації.
11. Проаналізувати історію християнства на українських землях та його культурну роль.
12. Порівняти основні конфесійні традиції сучасного християнства (православ'я, католицизм, протестантизм).
13. Застосувати богословські та комунікативні засади до організації міжконфесійного діалогу.
14. Обґрунтувати новозавітні засади управління та служіння у християнській громаді.
15. Систематизувати форми соціального та місійного служіння Церкви в сучасному суспільстві.

Рекомендована література до блоку:

1. Головащенко С. І. Історія христ. : курс лекцій. — К. : Либідь, 1999.

2. Нувен Генрі. Духовне формування. Іти вслід за рухами Святого Духа. — Київ : НАРД, 2016. — 216 с.
3. Нувен Генрі. В ім'я Ісуса. — Київ : НАРД, 2021. — 61 с.
4. Папа Франциск. Без Нього не можемо зробити нічого / розмова з Дж. Валенте. — Львів ; Київ, 2021.
5. Сандерс Освальд. Духовне лідерство. — Львів : Свічадо, 2022. — 188 с.
6. Gonzalez Justo L. The Story of Christianity. Vol. 1–2. — Abingdon Press, 1970.
7. Shelley Bruce L. Church History in Plain Language. — Tennessee, 2013.
8. MacCulloch Diarmaid. A History of Christianity. — Abingdon Press, 2005.
9. Bonhoeffer D. Life Together. — Croydon : CPI Group, 2015. — 86 p.
10. Stevens P., Green M. Living the Story. — Grand Rapids : Eerdmans, 2003.
11. Smith G. The Voice of Jesus. — Downer Grove : IVP, 2003.
12. Навч.-метод. матеріали з практичного богослов'я ОНП «Богослов'я трансформуючого лідерства» УЄТС.

4. Структура оцінки та критерії успішності

Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Оцінка виставляється за кожне з трьох питань білета фахового іспиту. Підсумковий бал за іспит є сумою балів за всі питання білета.

4.1. Таблиця розподілу балів за питаннями

Білет охоплює ключові результати навчання бакалаврського рівня (РН1–РН16).

Складова частина білета	Об'єкт оцінювання (блоки програми)	Діапазон балів
Питання №1	Блок 1. Біблійні науки та герменевтика	33–67
Питання №2	Блок 2. Систематичне богослов'я та етика	33–67

Питання №3	Блок 3. Історія Церкви та практичне богослов'я	34–66
УСЬОГО	Підсумкова оцінка за фаховий іспит	100–200

4.2. Відповідність рівнів підготовки та балів (шкала 100–200)

Сума балів (100–200)	Рівень підготовки (дескриптори НРК 6)	Статус
180–200	Високий (Повний, системний аналіз)	Рекомендовано до участі в рейтингу
150–179	Достатній (Відповідь повна, демонструє здатність до аналізу.)	Рекомендовано до участі в рейтингу
120–149	Задовільний (Репродуктивне відтворення знань.)	Рекомендовано до участі в рейтингу
100–119	Низький (Грубі помилки в догматичних або історичних фактах.)	Не склав (незадовільно)

4.3. Критерії нарахування балів за кожне питання

Критерії оцінювання одного питання (Блок 1 та Блок 2):

- 61–67 балів: Вступник демонструє здатність до системного аналізу джерел. Відповідь вичерпна, аргументована, з вільним використанням богословської термінології та методів екзегези.
- 50–60 балів: Повна відповідь, що містить порівняльний аналіз богословських традицій. Присутні незначні неточності у формулюваннях, які не спотворюють загальний зміст догматичних чи етичних положень.

- 40–49 балів: Репродуктивний виклад матеріалу без глибокого аналізу. Вступник володіє базовими концепціями, але аргументація слабка, а знання першоджерел поверхневе.
- 33–39 балів: Відповідь фрагментарна, містить помилки в історичних датах чи богословських дефініціях. Рівень знань ледь достатній для продовження навчання на магістратурі.
- 0–32 бали: Відповідь відсутня або демонструє грубе нерозуміння предметної області. Іспит вважається нескладеним.

Критерії оцінювання одного питання (Блок 3).

- 60–66 балів: Глибоке розуміння історичних процесів та практичних аспектів служіння. Здатність моделювати рішення для складних задач церковного управління чи соціальної місії.
- 48–59 балів: Логічна відповідь з елементами аналізу історико-культурного контексту. Вступник розуміє взаємозв'язок між історією Церкви та її сучасною практикою.
- 40–47 балів: Описовий характер відповіді. Вступник називає основні події чи форми служіння, але не може пояснити їхні наслідки чи богословське обґрунтування.
- 34–39 балів: Знання матеріалу мають суто ознайомчий характер. Присутня плутанина в конфесійних відмінностях чи моделях державно-церковних відносин.
- 0–33 бали: Знання професійних компетентностей бакалаврського рівня (СК01–СК10) не сформовані

5. Порядок оцінювання підготовленості вступників

- Іспит проводиться на LMS Moodle в очному форматі.
- Оцінювання здійснює фахова атестаційна комісія
- Апеляції розглядаються згідно з Правилами прийому та Положенням про апеляційну комісію УЄТС.

- Мінімальний прохідний бал — **120**. Вступник, який набрав менше ніж 120 балів, вважається таким, що не склав фаховий іспит.

6. Забезпечення прозорості та відеофіксація іспиту

- З метою забезпечення академічної доброчесності, об'єктивності оцінювання та створення належних умов для процедури апеляції, заклад вищої освіти забезпечує повний відеозапис процесу вступного випробування.
- Здійснюється відеозапис, що дозволяють ідентифікувати особу вступника та зафіксувати зміст його відповідей.
- Посилання на відеозапис оцінювання кожного вступника вноситься уповноваженою особою до ЄДЕБО впродовж трьох робочих днів після оприлюднення оцінок.
- Відеоматеріали та знеособлені письмові роботи зберігаються у відкритому доступі на офіційному вебсайті УЄТС (у вигляді активних інтернет-посилань) протягом одного року.
- Відеозаписи вступників, які мають статус учасників бойових дій або перебувають на тимчасово окупованій території, зберігаються в приймальній комісії без оприлюднення на сайті.